

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Προς τη Διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Ελλήνων

Παρατηρήσεις μείζονος σημασίας επί του κατατεθέντος σχεδίου νόμου για τον Εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων

- Εισαγωγικές παρατηρήσεις. Οι Ελληνικές συστημικές Τράπεζες έχουν δεσμευθεί έναντι της Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής ότι μέχρι και την 31/12/2019 θα έχουν μειώσει τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ιδιωτών και επιχειρήσεων) κατά το ποσό των 40 δις ευρώ ή 38 % του συνόλου, ένας στόχος δύσκολος, αλλά υπό προϋποθέσεις επιτεύξιμος, ιδιαίτερα αν βελτιωθούν οι οικονομικές συνθήκες και η προοπτική ανάπτυξης της χώρας.
- Με βάση τα στοιχεία στο τέλος του 2016, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια έχουν προσεγγίσει στα 74 δις ευρώ στην Ελλάδα με βάση τον ευρύτερο ορισμό των NPEs, τα 100 δις ευρώ, 50% του συνολικού χαρτοφυλακίου των δανείων.
- Στις αρχές του 2018 οι ελληνικές συστημικές Τράπεζες θα υποβληθούν σε αυστηρά stress tests με βάση τα οικονομικά στοιχεία του 2017. Επομένως θα πρέπει, όχι μόνο να αποτραπεί η περαιτέρω δημιουργία «κόκκινων δανείων», αλλά και να υπάρξει σημαντική μείωση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, ώστε να αποτραπούν οι οιαδήποτε αρνητικές επιπτώσεις.
- Περαιτέρω, αποτελεί κοινό τόπο ότι από το 2009 μέχρι και σήμερα, με σειρά νομοθετημάτων, εμποδιζόταν η είσπραξη απαιτήσεων από τις Τράπεζες, είτε λόγω της αναστολής των πλειστηριασμών, είτε λόγω της παρεμπόδισης της διενέργειάς τους.

Ως εκ τούτου, κάθε νομοθετική πρωτοβουλία θα πρέπει να περιλαμβάνει απλές και σαφείς διαδικασίες, οι οποίες όχι μόνο θα εμποδίσουν την περαιτέρω δημιουργία «κόκκινων δανείων», αλλά και θα συμβάλλουν αποφασιστικά και μάλιστα για το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, στη σημαντική μείωση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων.

Η ΕΕΤ έχει επικοινωνήσει αρμοδίως και έχει διατυπώσει τις παρατηρήσεις της:

1. Στον κ. Πρωθυπουργό στη συνάντηση της 28.2.2017
2. Στους κ.κ. Υπουργούς Οικονομίας/ Ανάπτυξης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων (επισυνάπτεται και επιστολή προς τον κ. Υπουργό Οικονομίας με ημερομηνία 27.3.2017, η οποία κοινοποιήθηκε επίσης στον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης, στον Διοικητή της ΤτΕ και στον SSM).
3. Στους θεσμούς.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

4. Στο πλαίσιο της επίσημης διαβούλευσης της 3.3.2017.
5. Στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM) και στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Η ΕΕΤ έχει συγκροτήσει ειδικές επιτροπές και ομάδες εργασίας για την επεξεργασία του νομοσχεδίου και έχει προσλάβει ειδικό σύμβουλο, ενώ ταυτόχρονα έχει ήδη προσφερθεί να συμμετάσχει ενεργά στη δημιουργία των υποδομών για την ηλεκτρονική επεξεργασία όσων αιτήσεων υποβληθούν στο πλαίσιο του εξωδικαστικού συμβιβασμού.

Η ΕΕΤ είναι σύμφωνη με την κοινή ρύθμιση σε **εξωδικαστική διαδικασία των επιχειρηματικών οφειλών**, έναντι του Δημοσίου, των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης και των Τραπεζών και ευελπιστεί ότι οι λοιποί ιδιώτες δανειστές, που επίσης έχουν τη δυνατότητα συμμετοχής στη διαδικασία του εξωδικαστικού συμβιβασμού δεν θα είναι εικονικοί πιστωτές. Παράλληλα, θα θέλαμε να διατυπώσουμε και τις ακόλουθες ουσιώδεις παρατηρήσεις/επιφυλάξεις.

I. Πεδίο εφαρμογής του νόμου

Ο νόμος θα πρέπει να εφαρμόζεται αποκλειστικά και μόνο σε εμπορικές/επιχειρηματικές οφειλές. Όπως έχουμε κατ' επανάληψη επισημάνει η διατύπωση του άρθρου 1, παρ. 1 του σχεδίου νόμου ως προς το πεδίο εφαρμογής του και συγκεκριμένα η διαζευκτική διατύπωση *«οι οποίες είτε προέρχονται από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη, είτε αποτελούν οφειλές από άλλη αιτία»*, διευρύνει σημαντικά το πεδίο εφαρμογής του νόμου ιδίως στις περιπτώσεις των ατομικών επιχειρήσεων. Εφόσον αυτό υιοθετηθεί, κάθε φυσικό πρόσωπο – έμπορος θα μπορεί να εντάξει στη διαδικασία του νόμου και κάθε άλλη προσωπική του οφειλή, όπως π.χ. το στεγαστικό του δάνειο.

Σε άλλο σημείο βέβαια του σχεδίου νόμου (βλ. άρθρο 14 παρ. 5) προβλέπεται ότι *«η ακύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών αποτελεί μαχητό τεκμήριο για την παύση πληρωμών του οφειλέτη»*. Παύση οφειλών, όμως, νοείται αποκλειστικά και μόνο για τους εμπόρους (επομένως όχι καταναλωτές) και μάλιστα για τις εμπορικές τους οφειλές, αποτελεί δε σύμφωνα με άρθρα 2 και 3 του Πτωχκώδικα προϋπόθεση για να κηρυχθεί έμπορος σε κατάσταση πτωχεύσεως.

Επομένως, δεν είναι δυνατό ο νόμος να προβλέπει ταυτόχρονα ότι υπάγονται στον εξωδικαστικό συμβιβασμό πάσης φύσεως οφειλές και ότι εάν δεν τηρηθεί η συμφωνία τεκμαίρεται η παύση πληρωμών, οπότε ακολουθεί η διαδικασία κήρυξης της πτωχεύσεως. Εάν αυτό συμβεί, θα καταλήξουμε στο άτοπο - οικονομικά και νομικά αποτέλεσμα- οι έμποροι να κηρύσσονται σε πτώχευση για τις ατομικές καταναλωτικές τους οφειλές.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕΤ έχει προτείνει τη διαγραφή της φράσης *«αποτελούν οφειλές από άλλη αιτία»*, ώστε ο νόμος να καλύπτει αποκλειστικά και μόνο οφειλές προερχόμενες από την επιχειρηματική δραστηριότητα του οφειλέτη.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

II. Ελάχιστο όριο συνολικών οφειλών

Η ΕΕΤ και τα μέλη της έχοντας σαφή εικόνα της σύνθεσης των επιχειρηματικών τους χαρτοφυλακίων (διότι ο νόμος για τον εξωδικαστικό συμβιβασμό πρέπει να αφορά αποκλειστικά και μόνο τις επιχειρηματικές-εμπορικές οφειλές) είχε αρχικά προτείνει ως ελάχιστο συνολικό ύψος οφειλών έναντι όλων των πιστωτών το ποσό των € 150.000.

Κατά το στάδιο των συζητήσεων, η ΕΕΤ υποχώρησε και έθεσε το όριο σε € 50.000 ευρώ, ποσό, το οποίο **ουδεμία περαιτέρω συρρίκνωση επιδέχεται**.

Καθώς ο νόμος θα αφορά στη ρύθμιση των πάσης φύσεως επιχειρηματικών οφειλών έναντι όλων των δανειστών, δεν υπάρχει ακριβής μέχρι σήμερα αριθμός για τον αριθμό των υποβληθησομένων αιτήσεων. Βάσιμα όμως υπολογίζεται ότι αυτές θα ανέρχονται σε κάποιες δεκάδες χιλιάδες. Επομένως, εάν το (ελάχιστο) όριο καθοριστεί σε € 20.000 θα επιβαρυνθεί η διαδικασία με σημαντικό αριθμό επιπλέον αιτήσεων. Με τη διεύρυνση αυτή ο νόμος θα χάσει τον προσανατολισμό του και θα αχρηστευθεί στην πράξη. Το ηλεκτρονικό σύστημα, οι συντονιστές, οι υπάλληλοι του Δημοσίου και των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης, όπως ασφαλώς και οι Τράπεζες θα πρέπει, ανάλογα με τη σειρά προτεραιότητας υποβολής της αιτήσεως, να ασχολούνται με ασήμαντες πλην χρονοβόρες υποθέσεις, με αποτέλεσμα οι σημαντικοί οφειλέτες να έχουν την άνεση να διαφεύγουν, αλλά και να απέχουν από κάθε πρωτοβουλία ρύθμισης των οφειλών τους (σημειώνεται ότι το ΣχΝ προβλέπει ως καταληκτικό χρονικό όριο για την υποβολή αιτήσεως την **31.12.2018**). Αυτό σημαίνει ότι μέχρι τότε μόνο οφειλέτες με σημαντικά χαμηλές οφειλές θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον συμμετοχής και το όφελος θα είναι ασήμαντο.

Και προβλέπεται, μεν στο άρθρο 16 παρ. 3 του ΣχΝ μια απλοποιημένη διαδικασία ρύθμισης αναφορικά με τις οφειλές που υπερβαίνουν το όριο των 20.000 ευρώ, αλλά δεν ξεπερνούν το όριο των 50.000 ευρώ, αλλά για τον καθορισμό της διαδικασίας το ΣχΝ εξουσιοδοτεί τους αρμόδιους Υπουργούς να προβούν στην έκδοση σχετικής ΚΥΑ (και δεν γνωρίζουμε εάν η διαδικασία αυτή θα είναι πράγματι αποτελεσματική και απλή), ενώ από το άλλο μέρος είναι περίπου αυταπόδεικτο ότι και η διαδικασία αυτή (η απλοποιημένη) θα απαιτεί ανθρώπινους πόρους και **το σημαντικότερο θα ακολουθεί τη χρονοβόρα διαδικασία της επικύρωσης από το Δικαστήριο και δη το Πολυμελές Πρωτοδικείο**. Παρατηρείται εδώ μία σημαντική ρωγμή στο δικαϊκό μας σύστημα. Κατά κανόνα το Πολυμελές Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο για υποθέσεις άνω των € 250.000 ευρώ, αλλά και ειδικά για τον εξωδικαστικό θα είναι αρμόδιο και για υποθέσεις της τάξεως των € 20.000.

III. Ανάγκη να καταργηθεί η διαδικασία δικαστικής επικύρωσης και να δοθεί δικαίωμα τριτανακοπής στους θιγόμενους τρίτους

Με την τελευταία αυτή παρατήρησή μας ανακύπτει και το πολύ σοβαρό για μας θέμα, το οποίο θα οδηγήσει τη μεν διαδικασία του εξωδικαστικού, σε αδιέξοδο, ενώ τα δε δικαστήρια σε υπέρμετρη επιβάρυνση, αντίθετη με την επιτάχυνση που επέφερε ο πρόσφατος ν. 4335/2015. Θα θέλαμε να θυμίσουμε στο σημείο αυτό ότι οι αιτήσεις των υπερχρεωμένων νοικοκυριών-φυσικών προσώπων (ν. 3869/2010) προσδιορίζονται στα Ειρηνοδικεία μεταξύ 1 και 3 ετών από την

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

κατάθεσή τους, οι δε σήμερα εκκρεμείς αιτήσεις ανέρχονται κατ' ελάχιστον σε 155.000 και υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες η δικάσιμος έχει προσδιοριστεί για το 2032.

Η ΕΕΤ θεωρεί ότι το πρακτικό του εξωδικαστικού συμβιβασμού θα πρέπει απλά και μόνο να κατατίθεται προς επικύρωση στο Δικαστήριο, (όπως λ.χ. συμβαίνει με όλα τα πρακτικά συμβιβασμού, βλ. λ.χ. 214 Α ΚΠολΔ, τις διαιτητικές αποφάσεις και τα πρακτικά διαμεσολάβησης, βλ. άρθρο 9 παρ. 2 του ν. 3898/2010). Η μέσω του Πολυμελούς Πρωτοδικείου επικύρωση των συμβάσεων αναδιάρθρωσης οφειλών, η οποία προτείνεται στο σχέδιο νόμου, επιβαρύνει χρονικά τη διαδικασία σε μεγάλο βαθμό. Η πρόβλεψη ότι όλη η διαδικασία (από την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης, μέχρι την έκδοση αποφάσεως θα διαρκεί μόλις πέντε μήνες) δεν μπορεί να επαληθευτεί στην πράξη τουλάχιστον για τα ήδη επιβαρυσμένα Πρωτοδικεία Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης.

Είναι αυταπόδεικτο ότι οι πιστωτές (ιδίως το Δημόσιο) για να παρακολουθούν τη δικαστική διαδικασία επικύρωσης δεν θα είναι σε θέση να δέχονται και να επεξεργάζονται νέες αιτήσεις άλλων οφειλετών, ενώ και τα ίδια τα δικαστήρια δεν θα ανταπεξέλθουν, όπως δεν ανταπεξήλθαν τα Ειρηνοδικεία όλης της χώρας με τις 155.000 αιτήσεις υπερχρεωμένων νοικοκυριών του ν. 3869/2010. Με τον πλέον αισιόδοξο υπολογισμό η διαδικασία θα διαρκεί περίπου 18 μήνες.

Η ΕΕΤ προτείνει: 1) για την προστασία του οφειλέτη να είναι υποχρεωτική η προσυπογραφή της αιτήσεώς του για συμμετοχή στον εξωδικαστικό μηχανισμό από δικηγόρο (να μην είναι υποχρεωτική, αλλά προαιρετική η συμμετοχή δικηγόρου για τους δανειστές).

2) Το πρακτικό αναδιάρθρωσης να κατατίθεται στη Γραμματεία του Μονομελούς Πρωτοδικείου.

3) Κάθε τρίτος πιστωτής που θεωρεί ότι θίγεται από τη συμφωνία, να έχει το δικαίωμα ασκήσεως τριτανακοπής εντός προθεσμίας 30 ημερών από την κατάθεση του πρακτικού (βλ. άρθρα 583 και 586 του ΚΠολΔ). Πρακτικά εξάλλου, εάν έχουν συμφωνήσει οι βασικοί πιστωτές, δηλαδή Δημόσιο, Ασφαλιστικοί Φορείς και Τράπεζες που κατά κανόνα καλύπτουν το 90% των πιστωτών, ποιος άλλος πιστωτής απομένει για να υποβληθούμε στην πολυτελή διαδικασία της επικύρωσης; Εναλλακτικά θα μπορούσε με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 893 να ασκηθεί αγωγή ακυρώσεως από τον θιγόμενο μη συμπράξαντα τρίτο, με αφετηρία και πάλι την κατάθεση του πρακτικού στην Γραμματεία του Μονομελούς Πρωτοδικείου.

IV. Υποβολή της αίτησης αποκλειστικά και μόνο με ηλεκτρονικά μέσα. Υλοποίηση των απαιτούμενων ηλεκτρονικών υποδομών

Λαμβάνοντας υπόψη τον μεγάλο όγκο των αιτήσεων που αναμένεται να υποβληθούν με την έναρξη ισχύος του νόμου, καθίσταται σαφές ότι η υποβολή αυτών σε έγχαρτη μορφή, ή σε ηλεκτρονική πλην μη επεξεργάσιμη, μορφή (PDF), θα οδηγήσει σε υπερφόρτωση του συστήματος λόγω αδυναμίας ηλεκτρονικής επεξεργασίας των αιτήσεων και των στοιχείων που θα τις συνοδεύουν, καθιστώντας τη σχετική νομοθετική πρωτοβουλία αναποτελεσματική. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 4, οι αιτήσεις

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

μπορούν να υποβληθούν σε έγχαρτη μορφή μέχρι την υλοποίηση των απαιτούμενων ηλεκτρονικών υποδομών. Η ΕΕΤ θεωρεί ότι η ως άνω διάταξη αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα εμπόδια και θα καταστήσει το νόμο ανενεργό. Άλλωστε, είναι ευνόητο ότι η υλοποίηση των ηλεκτρονικών υποδομών είναι απολύτως αναγκαία πριν την έναρξη εφαρμογής του νόμου. Επομένως, η υποβολή των αιτήσεων σε έγχαρτη μορφή δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή, ούτε ως εναλλακτική επιλογή και η ΕΕΤ δεν συμφωνεί με την έστω για μία ημέρα εφαρμογή του νόμου χωρίς να έχει ολοκληρωθεί η αναγκαία ηλεκτρονική επιλογή. Εξάλλου, όπως και εισαγωγικά σημειώσαμε η ΕΕΤ και οι Τράπεζες μέλη, έχουν προσφερθεί και προσφέρονται εκ νέου να στηρίξουν τεχνικά και οικονομικά την ολοκλήρωση της σχετικής υποδομής, όπως έχουν ήδη άλλωστε κάνει σε αντίστοιχες περιπτώσεις (λ.χ. ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα για τα αναπτυξιακά προγράμματα, ή τη FATCA). Σημειώνεται, τέλος, ότι η υποβολή αιτήσεων σε έγχαρτη μορφή σε περιφερειακά κέντρα δημιουργεί ανυπέρβλητα πρακτικά προβλήματα ως προς την εγκυρότητα της παράδοσης, το καλώς έχουν του φακέλου και την ακριβή και ασφαλή περαιτέρω διαβίβασή τους. Είναι αυταπόδεικτο ότι με κανένα άλλο μηχανισμό, πλην του ηλεκτρονικού, δεν μπορεί να εξασφαλιστεί η πιστότητα της διαδικασίας.

V. Μη αναστολή της ισχύος της σύμβασης αναδιάρθρωσης, όσο διαρκεί η διαδικασία επικύρωσης από το Δικαστήριο.

Όπως ήδη σημειώσαμε είμαστε αντίθετοι με τη διαδικασία της δικαστικής επικύρωσης. Και αν όμως διατηρηθεί η δικαστική επικύρωση, τότε θα πρέπει ρητά να προβλεφθεί στο άρθρο 12, ότι η υποβολή της αιτήσεως επικύρωσης δεν αναστέλλει την εκτέλεση της συμφωνίας αναδιάρθρωσης (το αναφέρει ρητά η αιτιολογική του ΣχΝ στη σελίδα 39, αλλά δεν προκύπτει με σαφήνεια από το νόμο). Για την αποφυγή παρεξηγήσεων θα πρέπει ο νόμος να προβλέψει, ότι δεν υπάρχει αναστολή και να διαμορφωθεί κατάλληλα η παρ. 3 του άρθρου 12, που δημιουργεί την εντύπωση ότι από την κατάθεση της αιτήσεως, μέχρι και την έκδοση αποφάσεως αναστέλλεται κάθε διαδικασία είσπραξης της απαιτήσεως από τον οφειλέτη, και μάλιστα ακόμη και το προπαρασκευαστικό στάδιο του κώδικα δεοντολογίας.

Υπάρχει ένα ακόμη σημείο σχετικό με την αναστολή. Το άρθρο 4 παρ. 8 του ΣχΝ προβλέπει η συγκεκριμένα ότι μόνη η κατάθεση της αιτήσεως θα αναστέλλει τη διαδικασία του Κώδικα Δεοντολογίας. Αυτό πρέπει να απαλειφθεί. Ο Κώδικας Δεοντολογίας δεν αποτελεί δικαστική ενέργεια, απλώς ανάγεται σε προϋπόθεση για την καταγγελία. Κατά την εφαρμογή του κώδικα δεοντολογίας διαπιστώνεται εάν ο οφειλέτης είναι συνεργάσιμος. Εάν ανασταλεί η εφαρμογή του κώδικα, τότε ο οφειλέτης θα μπορεί με την απλή υποβολή της αιτήσεως να καταλύει όχι μόνο κάθε δικαστική αλλά και κάθε εξώδικη διαδικασία. Το ορθό είναι να αναστέλλεται η εφαρμογή του κώδικα δεοντολογίας μόνο μετά την αξιολόγηση της αιτήσεως (δηλαδή αφού διαπιστωθεί η πληρότητά της) και εισέλθουμε στο στάδιο ψηφοφορίας των δανειστών.

Σχετικά με την αναστολή έχουμε και μία ακόμη παρατήρηση.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Όπως ήδη αναφέραμε η ρύθμιση του άρθρου 13 του ΣχΝ περί αυτοδίκαιης αναστολής των πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης αποτελεί την κατεξοχήν ρύθμιση που είναι ευεπίφορη σε καταχρήσεις από κακόπιστους οφειλότες. Η παρατήρηση αυτή έχει επαληθευτεί πολλαπλά στο πλαίσιο του Ν. 3869/2010, αλλά και παλαιότερα στο πλαίσιο του προϊσχύοντος άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα.

Το ΣχΝ προβλέπει ως δικλείδα πρόληψης των καταχρήσεων τη δυνατότητα άρσης αναστολής με απόφαση της *«απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών»* (βλ. άρθρο 13 παρ. 2 εδ. β' του ΣχΝ). Η αναφορά σε απόλυτη πλειοψηφία υπονοεί μάλλον τη λήψη απόφασης από την πλειοψηφία του απόλυτου αριθμού όλων των πιστωτών που συμμετέχουν στον εξωδικαστικό συμβιβασμό. Ωστόσο, είναι προφανές ότι η λήψη μιας τέτοιας απόφασης θα είναι εξαιρετικά δυσχερής, ιδίως σε επιχειρήσεις με μεγάλο αριθμό πιστωτών, ο συντονισμός των οποίων ενδέχεται να είναι δύσκολος ή/και αδύνατος. Για το λόγο αυτό, η απόφαση άρσης της αναστολής θα πρέπει να λαμβάνεται από την πλειοψηφία του 60% των απαιτήσεων των πιστωτών, κατ' αναλογία με τα ισχύοντα για την επίτευξη του εξωδικαστικού συμβιβασμού. Όπως εξάλλου έχουμε ήδη σημειώσει παραπάνω, εφόσον η αιτιολογική έκθεση στη σελίδα 39 αναφέρει ρητά ότι οι καταβολές αρχίζουν αμέσως μετά την υπογραφή της ρύθμισης, η αναστολή δεν θα πρέπει να παρέχεται ως δυνατότητα και το άρθρο 13 του ΣχΝ πρέπει να αναδιατυπωθεί.

VI. Λοιπές παρατηρήσεις

1. Αποφυγή εικονικών απαιτήσεων.

Ο Νόμος δεν προβλέπει καμία διαδικασία ελέγχου ή επαλήθευσης των απαιτήσεων που καταγράφονται στην κατάσταση πιστωτών και συμμετέχουν στον εξωδικαστικό συμβιβασμό. Οι αρμοδιότητες ελέγχου του συντονιστή σε αυτό το επίπεδο είναι μάλλον τυπικού χαρακτήρα, αφού ο τελευταίος ελέγχει μόνο την πληρότητα του φακέλου (βλ. άρθρο 7 παρ. 1 του ΣχΝ: *«...ελέγχει την πληρότητα της αίτησης και των συνοδευτικών εγγράφων»*). η εμπειρία από παρεμφερείς διαδικασίες του προϊσχύοντος πλαισίου έχει δείξει ότι η προβολή εικονικών απαιτήσεων αποτελούσε συνήθη για το σχηματισμό πλειοψηφιών ευνοϊκών προς τον οφειλέτη (βλ. λ.χ. το άρθρο 44 Ν. 1892/1990, το οποίο επίσης προέβλεπε την επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης με την πλειοψηφία του 60% των πιστωτών του οφειλέτη και του 40% των εμπραγμάτως ασφαλισμένων πιστωτών).

Από την άλλη πλευρά, ένα εκτεταμένο στάδιο προληπτικού ελέγχου των απαιτήσεων θα επιβάρυνε σημαντικά τη διαδικασία από απόψεως χρόνου. Γι' αυτό και το ΣχΝ θα πρέπει να ικανοποιεί τόσο την ασφάλεια, όσο και την ταχύτητα της διαδικασίας. Προς την κατεύθυνση αυτή προτείνεται: Να προστεθεί στα δικαιολογητικά της αίτησης η κατάθεση βεβαίωσης υπογεγραμμένης από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή ή από Ελεγκτική Εταιρεία, όπως ορίζονται στο Ν. 4449/2017, οι οποίοι θα βεβαιώνουν την ακρίβεια και την εγκυρότητα της κατάστασης πιστωτών. Αν ο οφειλέτης είναι φυσικό πρόσωπο, η ανωτέρω βεβαίωση μπορεί να χορηγείται και από ελεγκτή πτυχιούχο ανώτατης σχολής, που είναι μέλος του Οικονομικού

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Επιμελητηρίου Ελλάδος (Ο.Ε.Ε.) και κάτοχος άδειας Λογιστή Φοροτεχνικού Α` τάξεως του ν. 2515/1997 (Α`154).

2. Ενίσχυση των υποχρεώσεων του οφειλέτη για τη γνωστοποίηση των περιουσιακών του στοιχείων – Αύξηση της περιόδου γνωστοποίησης συναλλαγών από τους 24 μήνες στα 5 έτη.

Το ΣχΝ προβλέπει ότι ο οφειλέτης πρέπει να υποβάλλει κατάλογο των περιουσιακών του στοιχείων με αναφορά στην εμπορική τους αξία. Περαιτέρω, προβλέπει ότι ο οφειλέτης υποχρεούται να συμπεριλάβει στην αίτηση: **(α)** δήλωση για μεταβίβαση ή επιβάρυνση περιουσιακών στοιχείων εντός των τελευταίων 5 ετών από την υποβολή της αίτησης, **(β)** δήλωση για τη διενέργεια συναλλαγών, εκτός των τρεχουσών συναλλαγών της επιχείρησης, εντός των τελευταίων 24 μηνών από την υποβολή της αίτησης. Η αναφορά του ΣχΝ σε «περιουσιακά στοιχεία» και δη σε «μεταβίβαση» ή «επιβάρυνση» αυτών, παραπέμπει μάλλον σε ακίνητη περιουσία. Θεωρούμε, ότι το ΣχΝ θα έπρεπε να αναφέρεται ρητά σε τραπεζικές καταθέσεις, άυλες κινητές αξίες, χρεόγραφα, επενδυτικούς τίτλους και άλλα περιουσιακά στοιχεία, τηρούμενα στην Ελλάδα ή σε οποιαδήποτε χώρα της αλλοδαπής. Ο σκοπός αυτός θα μπορούσε να επιτευχθεί με την προσθήκη ρύθμισης, παρόμοια με αυτή που περιλαμβάνεται στο άρθρο 203 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας για τη χορήγηση αναστολής εκτέλεσης των βεβαιωμένων χρεών του Ελληνικού Δημοσίου, κατάλληλα προσαρμοσμένης, με δεδομένο ότι η παρούσα διαδικασία δεν αφορά μόνο χρέη προς το δημόσιο.

Επίσης, ο οφειλέτης θα πρέπει να δηλώνει οποιαδήποτε μη συνήθη συναλλαγή σε χρονικό ορίζοντα 5 ετών πριν την υποβολή της αίτησης, καθώς το διάστημα των 24 μηνών είναι εξαιρετικά σύντομο. Αυτή η παρατήρηση συμβαδίζει και με τους εκτεταμένους ελέγχους που διενεργεί το Δημόσιο για τη φοροδιαφυγή, αλλά και με την επί μακρόν εξυπηρέτηση δανειακών υποχρεώσεων.

Γενικά, το ΣχΝ θα πρέπει να περιλαμβάνει ρυθμίσεις που ενθαρρύνουν την αποκάλυψη όλων των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, από τα οποία θα προέλθει η κατά το δυνατόν πληρέστερη ικανοποίηση των πιστωτών. Η έλλειψη αυστηρών ρυθμίσεων παρέχει δυνατότητες εκμετάλλευσης του εξωδικαστικού συμβιβασμού από κακόπιστους οφειλέτες και δημιουργεί συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού σε βάρος των επιχειρήσεων που υπήρξαν διαχρονικά συνεπείς στην εξυπηρέτηση των οφειλών τους.

Συμπέρασμα:

Καταληκτικά επισημαίνουμε ότι μας δίνεται με το σχέδιο Νόμου η ευκαιρία να διαχειριστούμε τα συσσωρευμένα κατά τη διάρκεια της κρίσης κόκκινα δάνεια και να ανακουφίσουμε την Ελληνική οικονομία. Ωστόσο, εάν οι κομβικές παρατηρήσεις που διατυπώνουμε δεν ληφθούν υπόψη κατά την τελική διατύπωση των κρίσιμων διατάξεων ο εξωδικαστικός συμβιβασμός δεν θα επιτελέσει το σκοπό του και πολύ σύντομα θα πρέπει να αντικατασταθεί ή τροποποιηθεί. Μέχρι, όμως, αυτό να συμβεί θα έχει χαθεί πολύτιμος χρόνος και ενδεχομένως να έχουν δημιουργηθεί μη αναστρέψιμες καταστάσεις στη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, ενώ παράλληλα είναι φανερό ότι

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

όσο δεν αντιμετωπίζονται τα κόκκινα δάνεια, τόσο γίνεται ανέφικτη η χρηματοδότηση της οικονομίας από το ελληνικό τραπεζικό σύστημα και ο υγιής ανταγωνισμός.

Για την ΕΕΤ

Με τιμή,

Νικόλαος Καραμούζης

Πρόεδρος ΔΣ

Χαρίκλεια Απαλαγάκη

Γενική Γραμματέας